

Največji slovenski dnevnik
v Zedinjenih državah
Velja za vse leto ... \$3.50
Za pol leta \$2.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian daily
in the United States
Issued every day except Sundays
and Legal Holidays.
50,000 Readers

Telephone: CORTLANDT 4687. Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. Telephone: 2876 CORTLANDT.
NO. 265. — ŠTEV. 265. NEW YORK, MONDAY, NOVEMBER 11, 1918. — PONDELJEK, 11. NOVEMBRA, 1918. VOLUME XXVI. — LETNIK XXVI.

NEMCIJA PONTIŽANA

Premirje sklenjeno

Washington, D. C., 11. novembra. — Premirje je bilo podpisano. Državni department je objavil, da so podpisali premirje ob 2,45 danes zjutraj. Nikake objave ni bilo, če so se sovražnosti prenehale v trenutku, ko se je sklenilo premirje. Pariz, Francija, 11. novembra. — Mogoče je, — pravi "Temps", — da se bo rok 72 ur podaljšalo, ker se ni mogel vrniti nemški kurir, ki je odpotoval v Spa, v Belgiji. Tako podaljšanje bi bilo na mestu vsled dogodkov, ki s završujejo v Nemčiji. London, Anglija, 10. novembra. — Nemški kurir, stotnik Hellendorff, ki je imel pri sebi pogoje za premirje, je došel v nemški glavni stan ob desetih zjutraj. Kurirja se je dolgo časa zadrževalo, ker je nemška artilerija, neglede na pogoje, streljala naprej ter preprečevala pot kurirja.

Odpoved nemškega kajzerja

Washington, D. C., 10. novembra. — Viljem Hohenzollernski je došel na Holandsko ter nadaljuje svoje potovanje v De Steeg, v bližini Utrechta, soglasno z brzovjavko, katero je sprejel danes ameriški generalni štab iz Haaga. London, Anglija, 11. novembra. — Spremljevalni predstojnik nemškega kajzerja, v katerem se nahaja najbrž tudi maršal Hindenburg, je došlo v Eysden, na holandski meji, ob polnoči v nedeljo zjutraj, soglasno s poročilom "Daily Mail". Dejanski je celi prejšnji generalni štab spremljal prejšnjega nemškega kajzerja in celo spremstvo se je nahajalo v dsetih avtomobilih. Slednji so bili oboroženi do skrajnosti. Vse osebe, ki so se nahajale v avtomobilih, so bile isto tako oborožene. Prejšnji kajzer je bil v uniformi. Izstopil je na postaji Eysden ter kadil cigareto. Pogovarjal se je s člani svojega štaba ter ni bil videti prav nič vznemirjen. Par minut pozneje je prišel na postajo cesarski vlak, v katerem se je nahajalo le služabništvo. Stroje dotičnega vlaka se je vrnilo nato v Vise v Belgiji ter privedel nazaj drugi vlak, v katerem je bilo polno častnikov iz spremstva kajzerja. Veliko slik se je vzelo od cele cesarske družbe. V celem je narod bil precej miren in le Belgijci, ki so se nahajali v skupini, so kričali: — En voyage a Paris? "Daily Mail" izjavlja, da je treba celo skupino, če pride na nevtralnem ozemlje, internirati. V nekem poročilu iz Kodanija se glasi, da je spremljala prejšnjega nemškega cesarja prejšnja nemška cesarica.

Besedilo odpovedi

London, Anglija, 10. novembra. — V nemški brezlični brzovjavki, katero se je sprejelo danes popoldne, se glasi: — Nemški cesarski kancelar princ Maksimilijan Badenski, je izdal naslednji odlok: — Kajzer in kralj je odredil, da se odpove prestolu. Cesarski kancelar bo ostal v uradu, dokler se ne reši vprašanja, ki je v zvezi z odstopom kajzerja, z odstopom kronprincea ter ustanovitvenja nove nemške vlade. Za regenstvo (provizorično vlado) namerava imenovati Eberta kot cesarskega kancelarja ter predlaga, naj se predloži zakonsko predlogo za neposredno proglašanje splošnega glasovanja ter za zakonodajno nemško zborovarje, ki bo končno določilo vladno obliko Nemčije ter onih narodov, ki bi bili željni stopiti v zvezo s cesarstvom.

Nemci proti boljševikom

NEMCI V RUSIJI NASROTUJEJO SOVJETOM. — BELE GARDE. — JOFFE POSLAN IZ BERLINA. — JOFFE JE PUSTIL VELIKE SVOTE DENARJA.

Stockholm, Švedska, 10. novembra. — Kakor pišejo zadnji ruski listi, ki so prišli tu sem, v Rusiji nezadovoljnost z boljševiki vedno naršča, ker vedno nalagajo kmetom večja bremena. Boljševiki listi zatrjujejo, da se širijo kmeti upori proti boljševikom. Kot vzgled se navaja bela garda. Ko je okraj Luga izvedel, da je Pskov okraj organiziral belo gardo, predno so Nemci zapustili mesto, je tudi organiziral belo gardo, ki sestoji iz nezadovoljnih kmetov in celih stotnih dezerterjev iz rdeče garde. Nabori se vrše javno in jih podpirajo Nemci: bele garde so oborožene z artilerijo in municijo, katero dobavljajo Nemci. Boljševiške agenture poročajo, da seorganizirajo bele garde v Pskovu, Rečici in Ostrovu s pomočjo Nemcev ter zbirajo severno armado. Mnogi nemški častniki, med njimi general Dragomirov, so prišli v Pskov, da pomagajo organizirati severno armado in poslali so častnike v Livonijo in Kurlandijo, da organizirajo bele garde. Krasnov je v stiku s severno armado. Oddelek kozakov je prišel v Tresnov. Sedež štaba severne armade je v Vilni, kjer je bilo izdanih mnogo pozivov na prebivalstvo, da se naj pridružujejo armadi, da bo mogoče strmolglaviti boljševike. Kodanij, Dansko, 10. novembra. — Boljševiški poslanik Adolf Joffe je s poslanštvom zapustil Berlin na predvečer revolucije, katero je sam izval. Nemškemu boljševiku Kohnu je izročil veliko svoto denarja. Policija je pomoči mirno spravila Ruse iz mesta, ker je nesocialistično prebivalstvo postajalo preteče. Washington, D. C., 10. novembra. — V gotovih političnih krogih se smatra za gotovo, da bodo zavezniške države in vlada Združenih držav priznale vsersko vlado v Omsku, katere narodni značaj in oblast so priznala krajevna zemstva in občinske oblasti v ozemlju, katerega ne kontrolirajo boljševiki. Izjavlja pa se, da bo priznanje odloženo do sestanka narodnega zastopstva, ki bo sklicano v januarju. Do tedaj bodo ruske oblasti imele dovolj časa, da izberejo svoje delegate za mirovni kongres, na katerem, kakor zahtevajo diplomati, mora biti Rusija zastopana.

PROSTOVOLJCI ZA W. S. S.

Moškim in ženskam se nudi le pa prilika za zelo važno patriotično delo. Narodni odbor za W. S. S. pozivlja, da se prostovoljno prijavijo za vojnovarčevalne družbe. Kdor sprejme, je naprosen, da vsak teden posveti temu delu en ali dva večera. Zglasite se ali pa pišite na naslov: Mr. Kley, ki se nahaja med 2. in 5. uro popoldne v glavnem stanu W. S. S., 52 Chambers St., New York City.

Pretrgana brzovjavna zveza.

Amsterdam, Nizozemsko, 10. novembra. — Brzovjavna zveza med Amsterdamom, Berlinom, Luebeckom, Bremenom in Hamburgom je bila na zahtevo poštinskih oblasti pretrgana. Poročila tudi pravijo, da se vrše v Essenu veliki nemiri.

London, Anglija, 8. novembra. Kakor se poroča iz Berlina, bodo brzovjavne zveze med Nemčijo in zunanjimi državami pretrgane. Pošljale se bodo samo vladne brzovjavke.

Kodanij, Dansko, 10. novembra. Brzovjavna zveza med Kodanijem in Berlinom, ki je bila za nekaj časa pretrgana, se je zopet odprla.

Poljska republika.

Amsterdam, Nizozemsko, 10. novembra. — Neko poročilo iz Krakova naznanja, da je bila odklicana poljska republika pod predsednikom Daszinski. Z Dunaja se poroča, da je avstrijski ministrski predsednik profesor Lammash prejel poročilo, da je Poljska prevzela oblast nad Galicijo.

Pomoč Franciji

Francija bo potrebovala po vojni delavcev, kredita, surovin in ladij. Izjava Andreja Tardieu-a, francosko-ameriških vojnih zadev. — Najbolj bodo potrebni delavci. — Najbrže bodo najvažnejše opravile francoske čete.

Andre Tardieu, francoski tajnik francosko-ameriških vojnih zadev, je imel te dni v New Yorku govor, v katerem je natančno obrazložil, česa bo Francija po vojni najbolj potrebovala. Glavne stvari, katere ji bo treba dati na razpolago bodo: delo, kredit, surovine in ladije.

V svojem govoru je rekel med drugim tudi sledeče: — Dragi Amerikanci, sedaj sem tekom te vojne že tretjič vaš gost. Poslužil se bom tudi sedaj one metode, katere sem se vedno posluževal, namreč, da vam odkritosrečno povem, česa bo potrebovala Francija po vojni.

Najprej in najbolj potrebujemo velike pomoči glede dela. Ko boste začeli prevažati svoje čete nazaj v Ameriko, bo najbrže ostalo pri nas nekaj vaših tehničnih čet, ki nam bodo v prvo in največjo pomoč.

Iz ozemlja, katerega so opustošili Nemci, moramo odstraniti vse razvaline in upam, da nam boste šli pri tem delu na roko. V drugi vrsti potrebujemo veliko ladij. Zajetih ladij in ladij ki bodo nosile našo zastavo. Hitra obnovitev naše dežele je veliko odvisna od močne in velike trgovske marnarice. Umevno je, da potrebujemo tudi veliko kredita in surovega materiala.

Francija je izgubila v tej vojni dva milijona petstotisoč mož. Nekateri so mrtvi, nekateri pohabljeni, ni, oni, ki se bodo pa vrnili iz nemškega ječništva, bodo pa bolni in nezmožni za delo. Tristopetdesettisoč domov je razdejanih. V ozemlju, katerega so zavzeli Nemci, je uničeno vse poljedelstvo in vsa industrija. Francoske trgovine s tujimi deželami skoraj ni več. Za restavracijo bo treba deset milijard dolarjev. Da bo zmaga popolna, je potrebna, da se dvignemo iz razvalin. Potrebna je, da bo naša domovina dobila v miru vse ono, kar je žrtvovala v vojni.

Tega vam dosedaj še nisem povedal, kajti, dokler smo se bojevali, smo imeli posla z drugimi stvarmi.

Danes sem vam povedal, na kakšen stališču se nahajamo. Povedal sem vam našo voljo, da hočemo živeti. Povedal sem vam o naših zadevah in o naših ranah.

Rdeča zastava na kolinski katedrali.

Kodanij, Dansko, 10. novembra. Vojaški in civilni kaznjenci v Kolinu ob Renu so v rokah sveta in bili so že izpuščeni iz ječe.

Rdeča zastava je bila razobešena na zvoniku kolinske katedrale.

Bolgarsko postopanje z ujetniki.

Solun, Grška, 10. novembra. — Med bolgarskimi ujetniki, katere so zajele zavezniške amade v zadnji veliki ofenzivi je bilo mnogo Grkov iz Tracije in Vzhodne Rumelije. Bolgari so jih siloma vtknili v bolgarsko armado.

Veliko število grških duhovnov, katere so Bolgari odvedli s seboj, je prišlo vsled pogodbe z dne 25. septembra v Dramo. Pripovedovali, da so Bolgari z njimi kruto postopali ter so jih prisilili, da so delali ceste, čistili hleve in delali mesto konj, da so vlekli vozove. Nekateri duhovni so zaradi ostroga postopanja umrli.

Slovinci proti Lahom

Stockholm, Švedska, 10. novembra. — Bivše avstrijsko brodogradništvo ne eksistira več. Najvažnejše bojne ladje leže na dnu morja. Avstrijski mornariški častniki, ki so dospeli danes zjutraj v Ljubljano, pravijo, da so Jugoslovani, katerim je bilo izročeno brodogradništvo, razstrelili največje ladje v Pulju, ki predstavljajo vrednost 14 milijonov dolarjev.

To so storili vsled tega, ker nočejo, da bi mornarica prišla v italijanske roke.

Češko-slovaška častniška agentura brzovjavlja iz Ljubljane: — Italjansko vojaštvo je zasedlo Trst. Slovenski Narodni Svet je proti temu protestiral.

Jugoslovanski Narodni Svet v Zagrebu je poslal deputacijo srbski armadi, ki je zasedla Mitrovico, s prošnjo, da naj zasedejo Srbi celo Jugoslavijo.

Revolucija v Berlinu

Berlin, Nemčija, 10. novembra. — (Po nemškem brezličnem brzovjavju.) — V Berlinu je bila razglašena vlada nemškega naroda. Garnizija se je pridružila vladi.

Delavski in vojaški svet je razglasil splošno stavko. Čete in strajne puške so bile danes na razpolago svetu. Straže, ki so stale pred javnimi poslopi, so bile odstranjene.

Predsednik Ebert, podpredsednik socialistične stranke, izvršuje službo državnega kancelarja.

Vsebinska razglašala narodne vlade se glasi: — Tekom popoldneva v soboto je bila postavljena vlada nemškega naroda. Večidel berlinske garnizije in druge čete, ki so tam nastanjene, so se pridružile novi vladi.

Voditelji deputacije socialistične stranke so izjavili, da ne bodo streljali na narod. Izjavili so, da bodo v soglasju z narodno vlado posredovali v prilog vzdržavanja reda.

Nato so bile straže, ki so bile postavljene v javnih uradih in pred javnimi poslopi, odstranjene.

Posel državnega kancelarja izvršuje socialno-demokratski poslanec gospod Ebert.

Pričakuje se, da bodo poleg zastopnikov zadnje skupine večine stopenj v novo vlado trije socialni demokrati v bodočo vlado.

Z ozirom na dogodek 9. novembra v Berlinu je vojaški svet izdal naslednji razglas: — Danes zjutraj ob devetih so delavci v največjih industrijskih podjetjih pričeli splošno stavko.

Procesije se pomikajo iz predmestij v središnje mesta. Pred procesijami nosijo rdečo zastavo. V procesijah korakajo delavci in vojak.

Prva procesija je prišla iz Ackerstrasse in Brunnerstrasse. Vojaki in častniki so bili primorani odstraniti vojaške znake in odklovanja. Večinoma se je to zgodilo prostovoljno.

Vojaki in delavci so se splošno bratili. Delavci so šli v barake, kjer so jih vojak navdušeno sprejeli.

Vojaški zastopniki po tovarnah so se pomešali med delavce, ostavili delo in so z njimi skupno postopali.

Kolikor je znano, je prišlo samo do enega spopada med oboroženimi osilo in množico in sicer pri zavzetju tako imenovanih "cock-shafer" barak, v katerih je bila posadka fusilirjev, toda streljala sta samo dva častnika.

Ubite so bile tri osebe, ena pa ranjena. To je obžalovanja vredno. — Zavzete večine javnih poslopih in naprav se je izvršilo brez težave, ko je bilo enkrat znano, da se je vojaštvo pridružilo narodu. "Vorwaerts" piše: — Delavski in vojaški svet v Berlinu je sklenil splošno stavko. Vse tovarne počivajo.

Potrebna vlada naroda se bo vzdrževala. Velik del garnizije je bil zaprt in oddelki vojaštva in strojne puške so bile dane na razpolago delavskega in vojaškega sveta.

To gibanje nadzoruje nemška socialno-demokratska stranka. Delavski in vojaški svet bo vzdrževala mir in red. Živela socialistična republika! — Iz vseh nemških mest prihajajo poročila o enakih demonstracijah. Amsterdam, Holandsko, 10. novembra. — V proklamaciji, katero se je izdalo v Monakovem, se glasi, da ima demokratična in socialistična bavarska republika "moč za udeleževanje miru za Nemčijo", s čemur se bo prihranilo tej deeli najhujše. V proklamaciji se glasi nadalje, da bo napravila Bavarska Nemčija sposobnom, da stopi v ligo narodov. V proklamaciji se glasi: — Sedanja revolucija je potrebna, da se završi samovlado naroda predno pride sovražnik preko naših meja ali predno bi dovedle čete, po sklenjenem premirju, do splošnega kaosa. Sovjet bo zagotovil splošen red. Vojaki v barakah se bodo pokorili poveljem, izdanim od sovjeta. Častnikov, ki se prilagodijo novim razmeram, se ne bo oviralo v izpolnjevanju dolžnosti. Računamo s sodelovanjem celega prebivalstva. Vsi uradniki ostanejo na svojih mestih. Osnovne socialne in politične reforme se bo izvršilo takoj. Gurih, Švica, 10. novembra. — Soglasno z zadnjimi poročili so nemiri v Monakovem pojenjali. Ne ve se, kje se mudi dosedanji bavarski kralj.

GLAS NARODA PUBLISHING COMPANY (Slovenian Daily) 62 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

KONČANO

Nemški kajzer je pobegnil; v Nemčiji je revolucija, clovek Ebert vlada Nemčijo; premirje med Nemčijo in zaveznicami je podpisano. Vojna je končana!

Ceho-Slovaška neodvisnost

Velika vojna se prikazuje ne kot uničevalec, temveč kot stvaritelj narodov. Bellona je spravila na svet nekako duet novih držav v telcu zadnjih dveh let in dasiravno jih je bilo nekaj mrtvorojenih ter ne bodo nekateri nadaljine preživele boleznih otroške dobe...

stke ali Karagjorgjevičev in Obrenovičev za prestol Srbije. Združene države so "priznale v polni meri upravičenost narodnih aspiracij Jugoslovani" in Ceho-Slovakov ter so zelo zainteresirane videti, da ne bodo oblike vlade in družbe, katere se hoče ustanoviti, vsebovale take zastarele in ovirajoče naprave, ki bi delale novo pridobljeno prostost neuspešno.

Združitev Jugoslovani

Politični problemi, involvirani pri nalogi preureditve evropskega zemljevida tako, da bodo imeli narodi boljše priliko za samoravoj in da se bo skrajšalo nevarnosti bodoče vojne na minimum, so stopili sedaj pred zavezniške narode.

Triumfalni pohod

O proslavi odkritja spominske plošče dr. Janezu Ev. Kreku v St. Janžu na Dolenskem priobčenju je bil danes ob priliki odkritja spominske plošče v St. Janžu, ni videla. Slavje je bilo od svojega začetka do konca izraz velike navdušenosti, ki vladala v vseh jugoslovanskih pokrajinah za našo svobodo, za ureditve velike Krokove ideje — za Jugoslavijo.

Jugoslovanska Katol. Jednota Ustanovljena leta 1898 - Inkorporirana leta 1900 Glavni urad v ELY, MINN.

GLAVNI URADNIKI: Predsednik: MHAEL ROVANSEK, box 251, Conemaugh, Pa. Podpredsednik: LOUIS BALANT, box 106, Pearl Ave., Lorain, Ohio.

Ali ste bolni? Ako imate kako bolezen, ne glede na to, kako dolgo in ne ostriže se na to, kateri zdravnik vas ni mogel ozdraviti, pridiite k meni. Vrabl vam bo vaše zdravje.

Boljšje zdravljenje za manj denarja. Profesor Doktor B. F. Mullin Slovenski zdravnik-špecialist 411-4th Avenue, Pittsburgh, Pa.

Za staro pravdo

POVEST IZ LETA 1515.

Spisal Peter Bohinjec.

PASTOREK.

Tem bolj je naša želja, da nam dā Vaša knežja našega pravega dednega gospoda, mladega Kristofa Krajskega, katerega hočemo radi imeti.

Prošnja blejskih lantov na briksenskega škofa z dne 29. marca 1515.

Jezero izgine, zvonik na otoku se ne vidi več, pač pa se pokaže cerkva na Bohinjski Beli. Še nekaj stopinj in jezdec krene v stran. Črna hišica pred njim. Gospodarsko poslopje jo obdaja od obeh strani in polno sadnega drevja raste okrog. Kosmat pes se začne v prisleca in zalaja. Pri oknu se pokaže ženska glava in s poda se pokaže ilapec, ki je naravnaval slamo.

"Groga, hitro mi spravi konja v hlev! Ali je gospodar doma?" povpraša jezdec, skočivši s konja. Ilapec se globoko priklanja z obema kolonom in trika z desnico na pesi. Ni vedel, ali bi psa odgnal, ali bi konja prijel, ali bi odgovarjal.

Toda že je stopil na prag hišni gospodar. Volnene nogavice so se mu oprilekale gležnjeve in lesene soljice so ropotale na pragu. Zelen telovnik z obilnimi duški se je svetil in hodnična srajca se je lomila na rokavih. Velik mož čokatih plec, obširnega obraza, sivih oči in plavih las se je globoko priklanjal in vesel izpregovoril:

"Ah, mladi gospod Kristof, kaj pa vi danes tako zgodaj? Ali pridete z grada?"

"Se vse dalje, oče Tomaž! Pogledaj belec! To vam je živalec. V Blei peči sem prenočil in zdaj sem tukaj."

"Oh, takega jahača pa ni pod našim zvonom. Groga, hitro se obrni ter dobro postreži belec! Vi pa, milostivi gospod, izvolite vstopiti v hišo!"

Ostroge so zaročljale po veži, iz sobe pa snukne mlado dekle, ki je zardela obstalo pred prislecem.

"Katrica, danes pa le kaj dobrega pričrveni! Nič se nisem užil danes."

"Tako, dobri gospod!" in izginila je v kuhinjo.

"Jože, prinesi mero dobrega terana iz kleti!" se obrne hišni gospodar na dvajsetletnega mladunca, ki je pri stružnici popravljal grabljišča.

Mladi gospod in Tomaž sedeta za javorjevo mizo.

"Precej časa me že ni bilo tukaj. Bival sem na Koroskem pri svojih sorodnikih. A zdaj sem sklenil, da spet enkrat poiščem svojega očeta in poizvem, kako je z mojo prihodnostjo."

"E, slabi časi se vam obetajo, gospod Kristof! Vaš oče je še vedno nepopoljšljiv in se malo meni za naše pravice. Vendar bi se dalo še kako izhajati, ko bi vaš mameha, grajska gospa, ne imela take moči pri svojem možu. Ta vodi vse, in če se sree starera Jurija Krajskega že nekoliko omehča, pa se vtakne vmes Poliksena in spet je vse pri starem. Saj ne poznate, gospod Kristof, da nisem lakomnež. Ali od naših starih pravice, ki so v urbariju, pa ni kmetje nikakor ne moremo odnehati. Vse radi damo graščini, kar ji gre, tudi vse davke, ki so bili od nekdanj in so zdaj. Saj vem, da cesar brez denarja izhajati ne more. Toda tako samovoljno ravnuati, kakor dela blejska graščina, tako zatirati kmeta, kakor to dela gospod Jurij Krajski, presega pa se vse meje; in povem vam, gospod Kristof, da nekaj vre, da se nekaj kuha in da se ne obeta graščakom dobra prihodnost. Ej, ko bi nam vi gospodovali, gospod Kristof, kako bi bilo vse drugače! Kmetje bi bili zadovoljni in tudi gospoda bi bila zadovoljna. Tako pa ne gre in ne gre."

Kristof je molče poslušal kmeta, Tomaža, čelo se mu je zmračilo, v tla je gledal in globoko potegnil nekolikokrat iz majojke. Nato pa je izpregovoril:

"Znano mi je vse, oče Tomaž! Ali kaj hočem storiti? Moja mameha me ne more videti in njeni otroci kar pihajo name. Najstarejši Hartman mi je že grozil, da me ubije, ako se še kdaj prikažem na gradu."

"Ne bojte se, gospod Kristof! Mi kmetje vas imamo radi in gremo za vas v ogenj. Napravili bomo prošnjo na briksenskega škofa in pojasnili krivice, ki se nam gode. Ohnemu pa bomo tudi pristavili, kako dela blejska gospoda z vami, ki ste edini opravičeni dedni gospod blejski, ne pa Hartman, ki je od druge žene. Bodite prepričani, da prositi vašo mati v nebesih tudi za vašo "pravdo" kakor za našo in ta "stara pravda" mora spet obveljati. Bog je z nami!"

Solza se je utrlila mlademu go-

spodu, ko ga je Tomaž spomnil matere. Ali hitro se zave, vstane in pravi:

"Oče Tomaž! Jaz pojdem na grad."

"Danes ne, gospod Kristof! Vašega očeta ni doma. Sed je v Kranju k arhidijakonu za Gorenjsko, k Matiju Opri, to se zmeni do dobrega radi duhovnika. Ni vam morba znano, da smo dobili to jesen svojega župnika na grad."

"No, ta je pa vendar enkrat modra. Duhovnika ste tukaj potrebni. V saj ne bo truda vsako nedeljo hoditi v Radovljico k službi božji. In kako se piše?"

"Katrica, čuješ? Dekle bo povedalo, ki je bilo že na otoku pri njegovih sveti maši."

"In dekle stopi v izbo."

"Kako je ime novemu blejskemu gospodu?"

"Gospod Jernej se, pišejo se pa za Slingerja", odgovori dekle bojeje.

"Odkod so pa doma? Ali veš, Katrica?" povpraša Kristof, ki je zgrbančil čelo, kakor bi se slišal to ime.

"Slovenski malo znajo. Bili so menda poprej v Kranju v službi."

"Aha, poznam ga iz Celovca. Saj mora biti mojih let. Ali so že stari, Katrica?"

"O ne, tako mladi so kakor vi. Prav prijazni so in po jezuru se silno radi vozijo. Jaz sem jih že enkrat prepeljala k otoku, ko ni bilo Pretnarja doma. Vprašali so me za striet Matjaža in so dejali, da ga poznajo. A vsega jih nisem razumela, ker težko po naše govore. Bolj po korosko jo tolčejo."

"Glej, tega pa mi nisi še povedala, Katrica, da so je vprašali za Matjaža. Hm, to nekaj pomeni," govori Tomaž zamisljen.

"Jaz grem obiskat gospoda Jerneja", reče Kristof Krajski.

"To pa jaz vem, da jih ni doma danes", se oglasi domači sin Jože.

"Videl sem gospoda Jurija in gospoda Jerneja, da sta sla od doma. In na otoku mi je mežnar povedal, da sta sla oba v Kranju. Jutri nazaj grede pa se ustavi v Radovljici, kjer bo sejem."

Gospod Kristof se zamisli. Hišni gospodar mu ponuja jedila, ki jih je Katrica nanesla na mizo.

"Jedel ne bom več, izpiti pa ga hočeva še eno majoliko, oče Tomaž!"

"Pa pijala!" odvrne gospodar in nataka iz bne v majoliko.

"Danes se pomudite in odpojite pri meni, jutri pa pojdit v Radovljico na sejem. Tudi jaz grem tja."

"Prav je tako. Ali odidem pa še danes. Imam nekaj opravka ondi v graščini."

"Moj brat Matjaž bi bil že davno rad govoril z vami. Saj veste, da je obhodil precej sveta, in vaša usoda ga zelo zanima."

"Obiščem ga v nekaj dneh, a bolj na skrivnem. Saj veste, da me imajo takoj na smnu, ako s kmetom izpredovorim le kako besedo. Proti vašemu bratu moram biti pa še posebno previden, ker ga imajo na smnu za vodjo upornih kmetov. Samo ime "Matjaž Klander" in zavre gospodi kri: je opozorite ga, naj bo previden. Še celo na Koroskem ga kmetje poznajo."

Ali na Tomaža te Kristofove besede niso napravile posebnega vtisa.

Novi kardinali.

Rim, Italija, 10. novembra. — Dasiiravno se ni določil dan za konzistorij, se vendar poroča, da bodo imenovani za kardinale apostolski delegat v Washingtonu nadškof Bonzano in papeška nuncija na Dunaju in Madridu. Domneva se tudi, da bodo sprejeti kardinalske klobuke praški nadškof, varšavski nadškof in vratislavski škof.

(Pride se.)

Novi kardinali.

Rim, Italija, 10. novembra. — Dasiiravno se ni določil dan za konzistorij, se vendar poroča, da bodo imenovani za kardinale apostolski delegat v Washingtonu nadškof Bonzano in papeška nuncija na Dunaju in Madridu. Domneva se tudi, da bodo sprejeti kardinalske klobuke praški nadškof, varšavski nadškof in vratislavski škof.

Novi kardinali.

Rim, Italija, 10. novembra. — Dasiiravno se ni določil dan za konzistorij, se vendar poroča, da bodo imenovani za kardinale apostolski delegat v Washingtonu nadškof Bonzano in papeška nuncija na Dunaju in Madridu. Domneva se tudi, da bodo sprejeti kardinalske klobuke praški nadškof, varšavski nadškof in vratislavski škof.

Novi kardinali.

Rim, Italija, 10. novembra. — Dasiiravno se ni določil dan za konzistorij, se vendar poroča, da bodo imenovani za kardinale apostolski delegat v Washingtonu nadškof Bonzano in papeška nuncija na Dunaju in Madridu. Domneva se tudi, da bodo sprejeti kardinalske klobuke praški nadškof, varšavski nadškof in vratislavski škof.

Novi kardinali.

Rim, Italija, 10. novembra. — Dasiiravno se ni določil dan za konzistorij, se vendar poroča, da bodo imenovani za kardinale apostolski delegat v Washingtonu nadškof Bonzano in papeška nuncija na Dunaju in Madridu. Domneva se tudi, da bodo sprejeti kardinalske klobuke praški nadškof, varšavski nadškof in vratislavski škof.

Novi kardinali.

Rim, Italija, 10. novembra. — Dasiiravno se ni določil dan za konzistorij, se vendar poroča, da bodo imenovani za kardinale apostolski delegat v Washingtonu nadškof Bonzano in papeška nuncija na Dunaju in Madridu. Domneva se tudi, da bodo sprejeti kardinalske klobuke praški nadškof, varšavski nadškof in vratislavski škof.

Novi kardinali.

Rim, Italija, 10. novembra. — Dasiiravno se ni določil dan za konzistorij, se vendar poroča, da bodo imenovani za kardinale apostolski delegat v Washingtonu nadškof Bonzano in papeška nuncija na Dunaju in Madridu. Domneva se tudi, da bodo sprejeti kardinalske klobuke praški nadškof, varšavski nadškof in vratislavski škof.

Novi kardinali.

Rim, Italija, 10. novembra. — Dasiiravno se ni določil dan za konzistorij, se vendar poroča, da bodo imenovani za kardinale apostolski delegat v Washingtonu nadškof Bonzano in papeška nuncija na Dunaju in Madridu. Domneva se tudi, da bodo sprejeti kardinalske klobuke praški nadškof, varšavski nadškof in vratislavski škof.

Novi kardinali.

Rim, Italija, 10. novembra. — Dasiiravno se ni določil dan za konzistorij, se vendar poroča, da bodo imenovani za kardinale apostolski delegat v Washingtonu nadškof Bonzano in papeška nuncija na Dunaju in Madridu. Domneva se tudi, da bodo sprejeti kardinalske klobuke praški nadškof, varšavski nadškof in vratislavski škof.

Novi kardinali.

Rim, Italija, 10. novembra. — Dasiiravno se ni določil dan za konzistorij, se vendar poroča, da bodo imenovani za kardinale apostolski delegat v Washingtonu nadškof Bonzano in papeška nuncija na Dunaju in Madridu. Domneva se tudi, da bodo sprejeti kardinalske klobuke praški nadškof, varšavski nadškof in vratislavski škof.

Kam se boste obrnili,

kadar delate ugovore, pogodbe, zapisišeno izjavo ali razne druge dokumente, ki spadajo v notarski posel. Kdo vam bo tolmāčil na sodnji, pri mironem sodniku ali drugod? Ako hočete pravilno izpovedati ali pričati, potrebujete človeka, ki je zmožen slovenskega in angleškega jezika. Obrnite se v tem pogledu vedno na

ANTON ZBAŠNIK,
JAVNI NOTAR IN TOLMAČ
naša 102 Bakewell Bldg., Cor. Diamond and Grant Sts.,
(nasproti Court House) PITTSBURGH, PA.
Telefon urada: Court 3429. Telefon na domu: Fisk 1931 J.

FLU

Father Mollinger se je 1891 boril proti influenci. Njegov tozadnevni predpis se danes splošno zahteva. To je zdraviljenje, ki se naslanja na razum inteligentnega človeka.

18 knjig originalnih receptov Father Mollingerja navaja tisoč bolnikov, ki so začetkom devetdesetih let zboleli na influenco.

Svojim bolnikom je navsotoval vzeti njegovo zdravilo pri prvih znakih kašlja, prehlada in influence.

Naročal je, da naj vzamejo čajevce iz njegovih 15 rastlin v čisti vrele vode in naj jo pije, predno grede k počitku. Ako vzamete ta sloviti želiščni čaj, se ne bodejte potili. Ostranjuje strup in lajša mrzlico.

Zdravilo Father Mollingerja proti kašlju, prehladu in influenci ter njegovi sloviti želiščni čaj je čudovita zmes in na tisoče ljudi jih rabi v Pittsburghu, kjer ima javnost, ki je poznala Father Mollingerja, ki ima zanimanje v njegove izdelke.

Zdravilo Father Mollingerja proti kašlju, prehladu in influenci se pošilja povsod po pošti za \$1.10. Njegov sloviti želiščni čaj \$1.10. Popolno zdraviljenje stane \$2.20. Pošljite naročilo še danes na:

MOLLINGER MEDICINE CO.,
21 Mollinger Building
14 East Park Way (N. S.)
Pittsburgh, Pa.

Nemški vojni stroj se ruši

Nemci se na celi fronti z veliko naglico umikajo. — Piše R. W. Rithie, dopisnik Universal Service.

Bruges, Belgija, 6. novembra. Nemci, ki se umikajo pred zmago-slavno napredujočo zavezniško armado, posebno pa pred Belgijci puščajo za seboj jasne dokazje, da se njihov znameniti vojni stroj ruši in da bo kmalo porušen. Ta stroj bo kmalo porušen na celi fronti med Severnim morjem in reko Meuse.

Bojišča med Ypresom in Brugesom so še sveža. Zavezniki so si priborili preko njih pot tekom zadnjih dveh tednov. Povsod je videti znamenja Ludendorffovih poraženih armad. Iz skladišča za municijo se še vedno kadi. Povsod so veliki kupi nemških trobuhov. Nekaj je še čisto nepokorodanega, dočim so aerodromi skoraj popolnoma razbiti. Povsod je videti velikanske množine izleza, voz, topov in orožja. Vse to je stalo na milijone in milijone dolarjev.

V spremstvu nekoga belgijskega častnika, sem blodil po bojišču pri Ypres, ki je bilo že nštetokrat prepojeno s krvjo. Nemci so se umaknili od tukaj zadnje dni meseca oktobra.

Povsod so samo grobovi, neka trije še čisto sveži. Čelade, ki jih označujejo, niso še nič zarjavele. Sempatni je videti tudi kak križ in na njem je bodisi nemški, bodisi angleški napis.

Pri vohu v Roulers je velik slavolok z napisom: Pozdravljeni, hrabri vojak! Koncem glavne ceste je stala nekoč krasna katedrala. Sedaj je mesto nje le kup razvalin. Stolp te cerkve je bila priča vsakega boja, ki se je vršil za vsako hišo in za vsako ulico. Slednjice ga je porušila nemška artilerija.

Videl sem otroke, sedlece na ruševinah, dočim je mati kuhala pod koščkom domače strehe, ki je ostal slučajno nepokorodan.

Finska republika

Izgon ruskega poslanika.

Bazel, Švica, 7. novembra. — Nemčija je danes prekinila diplomatske zveze z Rusijo, ker boljševiki niso hoteli dati jamstva, da se boljševizem ne bo razširil v Nemčiji in ker niso bili kaznovani morilci poslanika Mirbaeha.

Kodanj, Dansko, 7. novembra. Boljševiški poslanik ni bil izgnan samo zaradi tega iz Berlina, ker je razširjal revolucionarne pozitive, temveč tudi zaradi tega, ker je nemška vlada izvedela, da je bil Adolf Joffe poslan v Berlin v namenu, da organizira v Nemčiji revolucijo, ko pride prvič tja. — Joffe je bil središče boljševiške organizacije v Nemčiji in bi bil postal predsednik berlinskega sovjeta.

Kodanj, Dansko, 7. novembra. Nemško časopisje je že pred nekaj dnevi dožilo boljševiškega poslanika Joffeja, da razširja revolucionarne tiskovine. Tekom časa, ko je Joffe bival v Berlinu je imel uslužbenih več kot 400 agentov. Joffe je odločno zavrnil to obdolžitev, ko pa so v zaboju nekega njegovega agenta našli cel kup pamfletov revolucionarne vsebine, so bile diplomatske zveze prekinjene.

Kodanj, Dansko, 7. novembra. Ogrska je objavila, da ostane nevtralna v sporu med Nemčijo in rusko boljševiško vlado.

Zdravim samo moške.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik, specialist v Pittsburghu in ima 28-letno izkušnjo v zdravljenju moških boleznih.

Zastrupljenje krvi zdravi s sloviti 606, ki ga je izumel profesor dr. Ehrlich. Ako imate izpuščaje in morete po telesu, v grlu, ako vam izgledajo lasje, ves bol v kosteh, pridite in čistili vam bom kri. Nikakor ne čakajte, kajti ta bolezen se prene naprej.

Vse izločevanje iz kanala se izboljšuje vodi zdravim po naj-novejši metodi in v kolikor imate kratkem času. Kadar spoznate, da nimate več moške moči, ne čakajte, temveč pridite in vrnil vam bom moško moč.

Kilo ostravim v 30 urah brez operacije.

Bolečine v mehuru, od česar prihajajo bolečine v hrbtu in križu, palenje pri mokrenju in ostale bolečine te vrste zdravim z največjo gotovostjo.

Bevandica, trganje, bolečine, stekline, hujšanje in druge imane bolezni ki nastanejo vsled nečiste krvi, ostravim v kratkem času, da ni treba ležati.

Uradne ure: V ponedeljek, sredo in petek od 8. s jutraj do 8. popoldne. V torek, četrtek in soboto od 8. s jutraj do 8. večer. V nedeljo do 2. popoldne.

Po polni ne delujem. Pridite osebno. Ne pozabite ime in številko

Dr. KOLER, 638 PENN AVE
PITTSBURGH, PA.

Slovenski zdravnik.

in ostale bolezni te vrste zdravim z največjo gotovostjo.

Bevandica, trganje, bolečine, stekline, hujšanje in druge imane bolezni ki nastanejo vsled nečiste krvi, ostravim v kratkem času, da ni treba ležati.

Uradne ure: V ponedeljek, sredo in petek od 8. s jutraj do 8. popoldne. V torek, četrtek in soboto od 8. s jutraj do 8. večer. V nedeljo do 2. popoldne.

Po polni ne delujem. Pridite osebno. Ne pozabite ime in številko

Dr. KOLER, 638 PENN AVE
PITTSBURGH, PA.

SLOV. DELAVSKA

Ustanovljena dne 16. avgusta 1908.

PODPORNA ZVEZA

Inkorporirana 22. aprila 1909 v državi Penna.

Sedež: Johnstown, Pa.

GLAVNI URADNIKI:
Predsednik: IVAN PROSTOR, 1008 Norwood Rd., Cleveland, Ohio.
Podpredsednik: JOSIP ZORKO, R. F. D. 2, Box 113, West Newton, Pa.
Glavni tajnik: BLAŽ NOVAK, 634 Main St., Johnstown, Pa.
1. Pom. tajnik: FRANK PAVLOVIČ, 634 Main St., Johnstown, Pa.
2. Pom. tajnik: ANDREJ VIDRIČ, 20 Main Street, Conemaugh, Pa.
Blagajnik: JOSIP ŽELE, 6602 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
Pom. blagajnik: ANTON HOČEVAR, R. F. D. 2, Box 27, Bridgeport, Ohio.

NADZORNI ODBOR:
Predsednik nadzor. odbora: JOSIP PETERNEL, Box 95, Willock, Pa.
1. nadzornik: NIKOLAJ POVŠE, 1 Grab St., Numrey Hill, N. S. Pittsburgh, Pa.
2. nadzornik: IVAN GROŠEJL, 885 E. 137th St., Cleveland, Ohio.

POBOTNI ODBOR:
Predsednik porot. odbora: MARTIN OBERZAN, Box 72, East Mineral, Kans.
1. porotnik: FRANC TERPOVIČ, R. F. D. 3, Box 146, Fort Smith, Ark.
2. porotnik: JOSIP GOLOB, 1916 So. 14th St., Springfield, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:
Dr. JOSIP V. GRAHEK, 843 E. Ohio St., Pittsburgh, Pa.
Glavni urad: 634 Main St., Johnstown, Pa.

URADNO GLASILO:
"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York City.

Cenjena društva, oziroma njih uradniki so ujudno prošni, pošiljati vse dopise naravnost na glavnega tajnika in nikogar drugega. Denar naj se pošlje edino potom Poštih, Expressih, ali Bančnih denarnih nakaznic, nikakor pa ne potom privatnih čekov. Nakaznice naj se nastavljaajo: Blaž Novak, Title Trust & Quarantee Co. in tako naslovljene pošiljajo z mesečnim poročilom na naslov gl. tajnika.

V slučaju, da opazijo društveni tajniki pri poročilih glavnega tajnika kake pomanjkljivosti, naj to nemudoma naznanijo uradu glavnega tajnika, da se v prihodnje popravi.

Hotel Wilson.

Curij, Švica, 8. novembra. — V splošno ljudsko zadovoljnost je bil največji praški hotel Nadvojvoda Stefan prekrščen v hotel Wilson.

Zakaj moramo biti prosti? — Odgovor na to najdete v Slovensko-ameriškem Koledarju za leto 1919, v članku "JUGOSLOVANSKI PROBLEM".

ŠPANSKA INFLUENZA.

V sedanjem času razširjanja kužne bolest španske influence morali bi zelo paziti, da se je obvarujete. Kadarkoli opazite vnetje oči, tok nosne, bolečine v hrbtu, glavobol, bol udov, mrzlice, vročice in splošno oslablost, priporočamo vam sledeča navodila kot najboljša sredstva za obvarovanje proti tej bolezni: Grganje in izpiranje grla ter nosa s Severovim Antiseptolom, kateri naj se uporablja raztopljen; vzemite en del tega zdravila na tri dele gorke vode. Ko počutite mrzlico ali takoj za pričetkom kihanja, vzemite takoj eno ali dve Severove tableti za prehlad in gripo ter ponovite vsake tri ure, dokler vaš čreva ne pričnejo dobro delati. Ako se vas prime kašelj, tedaj vzemite kakšno gorko pijačo, da se dobro spotite. Če se pa še ne čutite boljše, potem pa hitro pokličite zdravnika in naredite vse, kar vam on svetuje. Gore navedena zdravila bodo veliko pomagala, da se obvarujete proti influenci, zatorej je zelo umestno, da imate vedno omenjene zdravila pri rokah doma. Prodajajo se v lekarnah po sledečih cenah: Sever's Antiseptol 35c., Sever's Cold and Grip Tablets 30c., in Sever's Balsam for Lungs 25 in 50c. Ako vam je nemogoče dobiti ta zdravila v vaši domači lekarni, potem jih naročite naravnost od W. F. Severa, Cedar Rapids, Iowa. (Adv.)

PRIUČITE SE DO MAČEGA ZDRAVILSTVA

Narava nam daje mnogo rastlin, s katerimi je mogoče zdraviti razne bolezni. Jaz imam v zalogi, prodajam ter razpisujem raznovrstne suhe rastline, cvetja, korenine in jagode, take, ki izvirajo iz vseh delov sveta. Pisite po moj brezplačni cenik. Pri meni se dobi tudi knjiga "Mali domači zdravnik". Ista obširno opisuje veliko število rastlin in daje nasvet, za katere bolezni in kako naj se rabijo. Za samo 25 centov v poštini znamkah lahko osrečite samega sebe in svojo družino s to poučljivo knjigo.

MATH. PEZDIR,
P. O. Box 772, City Hall Sta., New York, N. Y.

HARMONIKE

botiči kakršnekoli vrste izdelujem in popravilam po najnižjih cenah, a delo trpežno in sanesljivo. V popravo neseljavno vsakdo pošlje, ker sem že na 18 let tukaj v tem postu in sedaj v svojem lastnem domu. V popravo vama kranjčke kakor vse druge harmonike. Stare kupim ali sprejemam v zamenjavo.

JOHN WENZEL,
1017 East 50th St., Cleveland, Ohio

Avstrijci prosijo hrane.

Bern, Švica, 10. novembra. — Prebivalstvo Tirolske in Vorarlberške so prošili švicarski federalni svet za hrano, vet je poslal prošnjo francoskemu poslaniku z naročilom, da jo naj izroči zavezniški vladam. Medtem pa federativni svet razpravlja o tem, kako bi na najhitrejši način pomagali deželj.

Avstrijci prosijo hrane.

Bern, Švica, 10. novembra. — Prebivalstvo Tirolske in Vorarlberške so prošili švicarski federalni svet za hrano, vet je poslal prošnjo francoskemu poslaniku z naročilom, da jo naj izroči zavezniški vladam. Medtem pa federativni svet razpravlja o tem, kako bi na najhitrejši način pomagali deželj.

Zadnji rodbine Montberthier

Spisal Jean Rameau. — Za "Glas Naroda" priredil J. T.

(Nadaljevanje.)

Zopet se je odpravil prof. Nina je visela na njegovi roki in malo je manjkalo, da ni naglas zajokala.

— Gospod prof, počakajte še vendar par trenutkov. — Zdi se mi, da gospodična...

— Prosim, prosim, nikar se ne trudite. — To ni nič. — Malo svežega zraka, pa bo vse dobro...

Po teh besedah se je vrnil prof z Nino skozi park v kočijo. — In ko sta sedela v kočiji, mu je padla Nina v naročje.

— Oh, oče! — je vzkliknila ter začela krčevito jokati. — Sedaj je vse končano! Sedaj ne smeva več upati.

Otroške sanje, lepo upanje, vse se je mahoma razblinilo. Naslednjega jutra je bila pa Nina nekoliko boljša. Oče je vsled tega odpoštoval v Rouen k zasedanju porotnega sodišča. Obravnave li imele trajati deset dni.

Solnce je sijalo kakor prejšnji dan, ptice so pele na hrastovem popju, vsa bitja so se veselila krasne narave.

Pred gradom je sedela na kameniti klopi Nina in sanjala z zaprtimi očmi. Bila je tako žalostna in otožna, da niti jokati ni mogla. Naenkrat je zaslišala korake po aleji. Videla je zarjavelega, vitkega gospoda, katerega je s trepetajočim sreem spoznala.

Bil je oni mladenič, ki je bil sprejel prejšnji dan njo in njenega očeta v kontorju gospoda Saverne.

Tudi obiskovalec je spoznal gospodično Montberthier. — Prihljal se ji je in jo pozdravil rekoč:

— Gospodična, oprostite mi, da sem vas prišel vprašati, kako se kaj počutite. — Kaj ne, da včeraj še niste bili zdravi? — Vrijemite mi, da sem zelo vesel, ker vas danes vidim boljše.

— Seveda — je zajecala Nina, zardela in sklonila glavo. — Včeraj sem bila še bolna, danes se pa popolnoma zdravo počutim. — Prosim vas, vstopite za trenutek. — Mojega očeta ni doma in mu bo gotovo žal, ker ga ni bilo.

Tudi gospodu Saverne bo žal, kjer ga ni bilo doma. Jaz sem njegov tajnik in sem mu pisal, da ste me vi in vaš oče počastila s svojim obiskom. Gotovo bo napravil nanj zelo velik vtisk dejstvo, das ta se prišla tako naglo zahvaliti.

Po teh besedah je Nina še temneje zardela.

Mladega gospoda je odvedla v velik salon v pritličju, kjer sta bila sama. — Gospa Dupin je bila namreč odšla v vas.

Deklica mu je odkazala prostor na naslonjaču, dočim je sama sedla na stol, ki je bil par korakov vstran.

— Oh, kako jo je gledal. — Zakaj je vendar prišel? — Ali je res prišel samo vsled nje? — Morda je pa hotel poizvedeti, zakaj sta tako hitro obiskala gospa Saverina? — Moj Bog, če je kaj opazil.

Nina si ni upala pogledati ga naravnost v oči. — Če bi videl nje ne oči, bi takoj spoznal vso resnico.

— Jaz in moje oče sva samo zategadelj prišla k vam, da se vam zahvaliva — je rekla končno, da bi razbila vse njegove pomisleke.

Toda njen glas je bil zamolkel kot da bi imela bombaž v grlu. — Mi smo čitali v listih, da je vaš zgodovinar tudi starino slovec ter da je kupil za veliko svoto denarja zelo dragocen kip. Ker imamo mi več kamnolomov, v katerih se dobe včasih okamenela školjke, smo mu jih hoteli dati na razpolago, če ima čas in veselje za to — Res? — je vzkliknil tajnik z veselim zanimanjem.

— Da, gospod — je odvrnila. — Hoteč ga prepričati, da ne laže, je stopila k omari ter vzela iz nje nekaj okamenelih školjk.

— Krasne školjke! — je vzkliknil. — Gospod Saverne bo gotovo zelo presenečen.

— Res? — Prepričani bodite, da res. — Gotovo se bo hitro vrnil, ko bo slišal, da se dobe v tej okolici tako znamenite stvari.

Nini je zažarel obraz, in novo upanje se ji je vzbudilo v srcu. O njene sanje, njene krasne sanje! — Ali bo zopet začela sanjati? — Zakaj pa ne? O da bi se še prej seznanila žnjim, predno se vrne oče!

— Ali bo gospod Saverne res prišel pogledat te školjke? — je vprašala Nina.

— Seveda, kontesa.

— Ali mislite, da bi vzela, če bi mu ponudila to malo zbirko? — Toda kontesa? — Ali hočete res podariti to svojo zbirko gospodu Saverne? — Ta zbirka je vendar neprecenljive vrednosti — No, ravno tako dragocena pa tudi ni.

— Morda bo dobil gospod Saverne še kaj boljšega. — Lepo bi bilo, če bi imel že sedaj čas, da bi začel z izkopovanji.

— Ali bi mu res dovolili, da bi kopal na vašem posestvu? — Prav rada, seveda.

— Dobro, potem pa jaz lahko začnem — je odvrnil mladi mož hladnokrvno.

Nina je planila s svojega sedeža.

Kako? — On? — Ne, ne, to je pa že prevelika predrznost. — Tako je bila jezna in razočarana, da tega ni mogla prikriti.

— Gospodična, — je rekel mladenič smeje — zdi se mi, kot da bi podedovali moje geološke zmožnosti. — Jaz pripravljam gospodu Saverne vsa dela. Name se lahko popolnoma zanesete. — On mi vse zaupa. — Sicer pa nisem le njegov tajnik, pač pa tudi njegov nečak.

— Njegov nečak? — Torej je gospod Saverne vaš stric? — Da, gospodična, tako je.

Ta novica je napravila na Nino precej velik utis. — Radovedno je opazovala mladega moža in nehoti prišla do zaključka, da ima lepe brke, lepe lase in lepo prirojeno obleko.

— Torej — je odvrnila z mehkim glasom — boste sami začeli? — Seveda, gospodična, samo če dovolite.

Zakaj bi mu branila? — Ali bi ne bilo to zelo nespametno? — Tak mladi mož s tako lepim stasom ima gotovo zelo velik upliv na svojega strica. Najboljše je torej, če se najprej sprijaznim žnjim in ga odpeljem k kamnolomu. — Rekla mu bo, da mu bo pokazala, pri tem mu bo pa razkazala gozd, park in sploh vse posestvo.

— Torej mi boste pokazali kamnolome, gospodična? — je vprašal.

— Seveda.

— Kdaj pa? — Kadar hočete? — Takoj, če vam je drago.

— Dobro, torej, takoj. — Sicer nimam seboj potrebnega orodja, pa vseeno lahko površno pregledam. — Delo se bo po tem hitro začelo in nadaljevalo.

— Da, res je tako.

— Ali so kamnolomi daleč? — Ne, ne, komaj petsto metrov od tukaj. — Počakajte tukaj par minut. — Po klojub moram iti.

In Nina, ona naivna Nina, katero je čisto navaden nič spravlil v velik obup in katero je čisto navaden nič spravlil v veliko razburjenost, je odšla iz sobe ter bi najrajše zaplesala in zapela.

Pozvonila je svoji hišni in je rekla, naj jo obleče. Oblekla je ohiško iz svilenege muselina, da bi bolj ugajala nečaku bogatega gospoda.

Tudi velik klojub s peresi je posadila na glavo, čeravno je bilo že malo pregorko. — Toda, kaj jo je brigalo? Klojub ji je dobro pristojal.

— Pojdite z menoj, gospa Dupin! — je vzkliknila vsa srečna. — V gozd bova šli ter razkazali nečaku gospoda Saverne naše kamnolome.

Ko je govorila te besede, si je natikala rokavice. — Pri tem je bila tako razburjena, da je potrgala par gumbov.

— Prosim — je rekla ter odprla vrata salona. — Mladi mož je vesel sledil njenemu vabilu.

Za črnim drevjem parka je silajo solnce. Nina je šla proti njemu s svojim smehljajočim se obrazom.

Šesto poglavje.

Da govorimo resnico, moramo reči, da ni bil nečak gospoda Saverne noben poseben naravoslovec. Pa tudi njegov gospod ni veliko vedel o tej znanosti. Če je dal petdesettisoč frankov za čisto navaden kipec, je storil to samo vled tega, da bi zavrnil na se pozornost svojih sosedov in imenitnejših krogov po bližnjih mestih. Da bi kdaj iskal po kamnolomih školjke, mu ni niti v glavo padlo.

Njegov nečak je pa mahoma postal zelo navdušen naravoslovec. Sklenil je kopati po kamnolomih in dobiti, kar je mogoče dobiti. To čelo mu bo pa ob strani lepe mlade deklice zelo prijetno.

(Dalje prihodnjic.)

Slovenske novice

Joliet, Ill.

Cerkve v tukajšnjem mestu so bile 3. nov. zopet odprte in 4. nov. so odprli tudi šole. Tudi gledališča bodo odprli.

Španska influenca zapuša mesto in okolice. Novih slučajev obojenja je prav malo. V naši župniji sv. Jožefa pa je zahtevala še tri nadaljne žrtve, predno je trzela slovo. Za špansko influenco in pljučnico so umrli sledeči:

Joseph Štih, star 24 let. Umril je 1. nov. Njegovo smrt so brzojavili njegovi sestri, ki biva nekje v Minnesoti. In prišel je odgovor, da je tudi njegova sestra umrla, in sicer 2. nov. Njegove zemeljske ostanke so potem poslali v Minnesoto, da jih pokopljejo tamkaj poleg sestrih.

Joseph Lüberšer, star 6½ leta; pokopan je bil 3. nov.

Frank Zagoda, star 19 let, je umrl 4. nov. Bil je velik in močan mladenič.

V bolnišnici leži hudo bolna gospa Golobič.

Frank Žagar, krojaški mojster, se je preselil v Farrell, Pa., kjer je velika jugoslovanska naselbina. Te dni je prišel semkaj po svojo družino, ki pa je bolna in mora do okrevanja ostati tukaj.

John A. Nemanič se je mudil v dneh 14-20. oktobra v Clevelandu, Ohio, kot delegat jolietške unije 164 United Garment Workers of America na konvenciji te organizacije. Imel se je prav dobro. Gostoljubno je bil sprejet v slovenskih družinah G. Malovrh, Pavel Schneller in drugih.

Sheboygan, Wis.

Same žalostne novice. Kot je že bilo na kratko poročano, je tukaj 25. okt. umrla vdova Antonija Rajk. Rojena je bila v Trbovljah na Sp. Stajerskem, rodom Antonija Baš. Zapustila je 3 majhne otroke: Pepca je stara 7 let, Antonija 6 in Stanko 4½ leta. Njen mož je umrl 25. marca 1916. Torej taki mali otroci so brez staršev! Zapustila pa jim je svoje starše. Ranjka je bila skrbna mati svojim otrokom, zato osramoti marsikatero možkega. Bila je pri družvu Kraljice Majnika KSKJ., potem pri društvu Amerikanske Slovenke JPZ. Sloga. Zavarovana je bila pri vsakem društvu za \$1000, potem je še plačevala eni zavarovalnici za \$250, tako da je preskrbela za svoje male. Umrila je za influenco. Rojena je bila dne 22. oktobra 1892.

Druga žalostna novica je od rodbine Kočvar. Jožef Kočvar je umrl 21. okt., star 28 let. Dne 24. okt. pa je umrla še njegova soproga, tudi stara 28 let. Zapustila je 4 majhne otročičke: najstarejša Magdalena je stara 5 let, Jožef 4 leta, Artur 2 leti in Frank 3 mesece. Tako so sedaj ti reveži brez očeta in matere. Bog daj, da bi se jih usmilila kaa dobra roka! Oče ni bil član nobenega društva; mati pa je bila pri Kraljici Majnika št. 157 KSKJ. zavarovana za \$250. To še za pogrebne stroške ne bo zadostovalo.

Tretja novica pa je, da sta umrli mati in hči. Mati je bila stara 40 let, 7 mesecev in 12 dni; njeno ime je Josipina Železnik. Zapuša enega sina in svojega moža. Njena hči je Marija, pročena z Alojzjem Šklander, stara 21 let, 1 mesec in 29 dni. Umrli sta obedve v bolnišnici sv. Miklavža; mati ob 1. uri, hči pa ob 8. zjutraj, obedve za špansko influenco. Marija Šklander je zapustila na smrt bolnega moža in dva majhna otroka, očeta in brata Johna Železnika.

"Bela kuga" razširja predvsem med delavskim narodom. Ali jo more podedovati otrok po svoji materi? — Odgovor nato najdete v SLOVENSKO-AMERIŠKEM KOLEDARJU za leto 1919.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Orpha Jersey, Crafton, Pa. — V stari kraj se zdaj ne more poslati nobenega denarja.

100, Kns. — Natron bisulphite

STANOVANJE SE ODDA.

Na Spuyten Duyvil Road, na zapadni strani v Bronxu, New York, tretje poslopje na zapadni 230. cesti, blizu Broadway Subway, tri sobe, \$12.00, v novembru prosto. — Michael Puškar, janitor

POTREBUJEM

dobrega brusca za brusiti žage. \$5.00 na dan in hrana. Znati mora za mehek in trd les. — Frank Mams, Box 46, More Copel Co., Adclph, W. Va. (11-12-11)

NAZANILLO.

Tem potom naznanjam, da je dne 30. oktobra umrl

FRANK BINGO.

Bolehal je dalje časa in nazadnje se ga je prišla pljučnica, kateri je podlegel. Rojen je bil v dobruški fari blizu Žužemberka na Dolenjskem.

Bodi mu lahka zemlja! Mrs. Orpha Jersey, Crafton, Pa., 83 Promenade St.

NAZANILLO IN ZAHVALA.

Spodaj podpisani naznanjam žalostno vest vsem znaneem in prijateljem širom Amerike, da je umrl

ANTON REPAR.

Bolehal je za vročinsko boleznijo in 14. oktobra je mirno v Gospodu zaspal. Doma je bil iz Dole, Borovnica pri Ljubljani.

Na tem mestu izrekam srčno hvalo rojaku Franku Šofa, ki ga je spremlil k zadnjemu počitku.

Pokojujniku bodi lahka ameriška zemlja, naj v miru počiva!

Joe Žnidaršič.

Cheat Bridge, W. Va., Camp 94.

NAZANILLO IN ZAHVALA.

Tem potom naznanjamo vsem prijateljem, znaneem in sorodnikom tužno vest, da nam je preminila ljubljena žena in mati ozir. sestra

MARY KNAPFELC.

Po kratki devetdnevni epidemni bolezni je za vedno zaspala dne 25. oktobra 1918.

Pokojnica je bila rojena v vasi Laze na Notranjskem. Stara je bila 25 let, torej v najlepši dobi življenja je zapustila mene žalujočega soproga, eno hčerko in dva brata tukaj, v stari domovini pa mater, sestro in enega brata.

Pokojnica je bila članica društva št. 309 SNPJ. Napredni Slovenci, katero ji je položilo krasni venee na mrtvaški oder in tudi spremlilo k zadnjemu počitku dne 27. oktobra na katoliško pokopališče v Braddocku, Pa.

Najsrčnejša hvala Mrs. Petrovek in Mrs. Branzelj za nju požrtvovalno delo v bolezni pokojnice, kakor tudi ostalemu občinstvu za tolažbo ob uri žalosti. Hvala družini Joe Rosenberger iz Ambridge. Mr. in Mrs. Branzelj ter društvu št. 309 SNPJ. za prekrasne venee, kakor tudi ostalim prijateljem in sorodnikom, kateri so jo spremlili k zadnjemu počitku.

Tebi ljubljena soproga oziroma mati, bodi lahka svobodna gruda!

John Knafelc, soproga.

Elizabeth M. Knafelc, hčerka. Jacob in John Branzelj, brata. Braddock, Pa., 7. nov. 1918. (11-12-11)

NAZANILLO IN ZAHVALA.

S težkim in žalostnim sreem naznanjam, da smo izročili materi črni zemlji telo ranjke

FRANČIŠKE MUSAR.

Težka je bila ločitev, ali Bog hoče tako. Ranjka je bila stara 23 let, rojena Frančiška Hudoklin. Rodila se je v Gorenji stari vasi, fara St. Jernej na Dolenjskem. V Ameriko je prišla pred 5. leti. Tukaj zapuša žalujočega soproga, hčerko in enega sinčka.

Najlepšo hvalo izrekam za vso pomoč ob zadnji uri g. in ge. J. A. Sebot, kakor tudi vsem drugim ostalim. Srčno se zahvaljujem tudi za venee, ki jih ni bilo malo. Smem reči, da je bila krsta pokrita s samimi venei, kakor tudi stene sobe. Posebno se zahvaljujem društvomom Sava za prekrasne venee z napisom SNPJ., pod katero je tudi ranjka spadala in tajništvo opravljala do svoje zadnje moči.

Ljuba žena, upam, da se vidimo nad zvezdami.

Zalujoci ostali: Ana E. Musar, soproga. Ana E. Musar, hčerka. Anton E. Musar, sinček. Danville, Ill., 6. nov. 1918. (11-13-11)

NAZANILLO IN ZAHVALA.

Tužnim sreem javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znaneem žalostno vest, da nam je nemila smrt izrgala iz naše srede soproga, oziroma očeta in brata

JOHNA ŽIBERNA

dne 27. oktobra 1918. Bolehal je na influenci in pljučnici skozi dva tedna, nakar je tudi podlegel.

Pokojni je bil star 27 let, rojen v Premu na Notranjskem. Tukaj zapuša žalostno soprogo, 4 tedne starega sinčka in dva brata, v stari domovini pa očeta in eno sestro.

Pokojujnik je bil član društev št. 23 SNPJ., št. 41 SSPZ, in št. 1 WBU, v Ambridge, Pa., katerega so mu tudi položila prekrasne venee na krsto.

Najsrčnejša hvala družinam Jožef Beček in Anton Rosenberger za njih postrežbo in tolažbo v kritičnem položaju. Enaka hvala gre tudi gori omenjenim družinam, kakor tudi John Gašperšiču iz Bruceona, Pa., za prekrasne venee in cvetlice ter vsem članom prizadetih društev, prijateljem in znaneem, ki so ga spremlili k zadnjemu počitku dne 30. okt. na Economy pokopališče.

Tebi, nepozabljeni soprogo, oče in brat, bodi lahka ameriška zemlja!

Zalujoci ostali: Mary M. Žiberna, soproga. John J. Žiberna, sinček. Anton in Frank Žiberna, brata. Ambridge, Pa., 8. nov. 1918. (11-13-11)

NAZANILLO IN ZAHVALA.

Tužnim sreem naznanjamo sorodnikom, prijateljem in znaneem žalostno vest, da je po 8dnevni bolezni influenci za vedno zaspal moj soproga in oče

MIHAEL ŠAVER

v starosti 36 let Umril je 27. okt. pokopali 36 ga 29. okt. na katoliškem pokopališču v South Fork, Pa.

Ranjki je bil član društva št. 36 SDPZ. Doma je bil s Krašnega vrha pri Metliki na Dolenjskem. Tukaj zapuša mene žalujočo soprogo in sedem nedorastlih otrok v starosti od nega do trinajstih let.

Tem potona izrekam srčno hvalo vsem rojakom, ki so ga spremlili na njegovem zadnjem potu.

Tebi, nepozabljeni soproga in oče, pa bodi lahka ameriška zemlja, v miru počiva!

Zalujoci ostali: Ana Šaver, soproga. Marko, Juri, Peter, Janes, Jožef, Franc in Lojze, sinovi. Martin in Janes Šaver, brata. Mihael Škorja, svak. Ivan Škorja, od žene oče. South Fork, Pa., 6. nov. 1918.

Kdo je zakrivil vojno, ki divja še peto leto? — To vam povem: Lichnowski, kojega spominjate objavljeno v Slovensko-ameriškem Koledarju za leto 1919. Ne ročite ga hitro!

NAZANILLO IN ZAHVALA.

Tužnim sreem naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znaneem, da nam je preminul naš nad vse ljubljini sinček, oz. bratec

STANISLAV SUPANČIČ

dne 1. novembra ob 8. uri zvečer v starosti 2½ let. Ranjki je bil bolan 7 dni na tej grozni bolezni španski influenci, kakor smo bili tudi vsi bolni, koliko nas je v družini, ali nam vsem je prizanesla za enkrat ta kuga, da ni nobenega pobrala, razen ljubega sina, ki se je preselil v boljše življenje nad zvezdami, kjer ima že dva brata, sedaj so 3 pri Bogu.

Tem potom se srčno zahvaljujem vsem onim, ki so nam pomagali v bolezni in ob smrti ljubega sina. Prav lepo se zahvalim v imenu cele družine htratu in stricu ranjkega Stanislava Franku Nagode, ki je nam toliko dobrega storil. Nadalje se srčno zahvaljujem Franku Kogovšek in njegovi soprogi, ki sta toliko pomagala nam vsem. Hvala vam še enkrat, dobri ljudje, vas ne bomo nikdar pozabili.

Ti pa, ljubi, nepozabljeni Stanislav, pros tebe za vse dobrotnike in za nas ter veselo poj s svojimi angeli nad zvezdami. Veliko si se mučil, predno si izdihnil svojo mlado dušo, sedaj si pa rešen vsega trpljenja. Lahka ti bodi svobodna zemlja, v miru počiva!

Zalujoci ostali: Louis in Anna Supančič, stariši. John in Rudolph, brata. Anna in Pauline, sestri. Export, Pa., 5. novembra 1918 (8-11-11)

Zakaj hočemo Slovenci demokracijo? Ker smo bili od nekdanji demokratični, ker ne poznamo med seboj plemstva. — To je dokazano v članku "Poglavje o stari slovenski demokraciji", priobčenem v Slovensko-ameriškem Koledarju za leto 1919.

IŠČEMO

4 zanesljive osebe za državo Pennsylvanijo; mora položiti jamčevino ter tudi biti pripraven potovati po državi. Delo je stalno; plača \$25.00 na teden in potni stroški. Le take osebe naj se glasio, katere res mislijo prevzeti delo. Pišite na: Mr. J. J. Bahorich, 129 Bakewell Bldg., Pittsburgh, Pa. (7-13-11)

Kje je moj brat JOHN STEFANČIČ? Doma je iz Jablanec pri Ilirski Bistrici na Notranjskem. Trtna us in trtovej

Prosimo, da se mi oglasi, ako pa sam ne bere teh vrstic, prosim cenjene rojake, da mi kateri naznani njegov naslov, za kar bom zelo hvaležen. — Frank Stefančič, P. O. Ore Hill, Pa. (9-11-11)

NAZANILLO.

Rojakom po državi Pennsylvanija naznanjamo, da jih bo obiskal

Mr. JANKO PLEŠKO

ter pobiral naročnino, zato ga rojakom toplo priporočimo. Po prvem oktobru ne bo nihče prejemal lista, ako ni naročnino vnaprej plačal. To zahteva od nas novi zakon, Upravništvo Glasa Naroda

ROJAKOM V DRŽAVAH KANS. IN SO. Ill. naznanjamo, da jih bo obiskal naš zastopnik

Mr. OTTO PEZDIR,

ki je pooblaščen pobirati naročnino za "Glas Naroda" in izdajati pravoveljavna potrdila. Rojakom ga toplo priporočamo.

Upravništvo.

Rad bi izvedel za naslov svojih dveh prijateljev FRANKA PROSEN in ANDREJA ŽE-FRIM. Doma sta iz Trpčev pri Ilirski Bistrici na Notranjskem. Prosinu cenjene rojake, če kateri ve za njun naslov, naj mi ga naznani, ali naj se pa sama juvita svojemu prijatelju: Frank Stefančič, 201 Cor. Butler and 57. Sts., Pittsburgh, Pa. (8-11-11)

Zakaj moramo biti prosti? — Odgovor na to najdete v Slovensko-ameriškem Koledarju za leto 1919, v članku "JUGOSLOVANSKI PROBLEM".

Iščem svojega svaka JOSIPA MALOVIČ, s katerim sem pre 2 in pol leta bil v Sunnyside, Utah. Prosim, kateri ve za njegov naslov, da mi naznani, za kar se že vnaprej zahvaljujem, toda jako bi me veselilo, ako bi se sam oglašil. — Joseph Dolec, 1226 Bohmen Ave., Pueblo, Colo. (9-12-11)

SLOVENSKO-AMERIŠKI KOLEDAR.

Naročnikom in prijateljem naznanjamo, da bo tekom par dni izšel Slovenski Koledar. Cena mu bo 40 centov s poštnino vred. Za radi pomanjkanja raznuh tiskarskih potrebščin, posebno za zaradi papirja, ga bomo tiskali le omejeno število. Kdor ga hoče imeti, naj ga naroči takoj. Koledar bo predvsem velikega informativnega pomena in bo razen natančnega opisa vojnega položaja vseboval tudi veliko lepih povesti, črtic, go-spodarskih in zdravniških razprav. Da ne bo manjkalo šale, slik in drugih drobnosti, je samoposebi umevno.

Čitatelje bo gotovo zanimal čla-nek o stari slovenski demokraciji in temeljito razjasnjenje našega jugoslovanskega vprašanja.